
Prvi Forum za bezbednosna istraživanja je otvorio debatu o bezbednosnim dilemama na Zapadnom Balkanu

Datum

dec. '12.

13.

Odnosi između albanske i srpske zajednice i dalje su od ključnog značaja za bezbednost i stabilnost regiona. Uprkos unapređenju odnosa i angažovanju na polju integracija u Evropsku uniju, saradnju Beograda, Prištine i Tirane još uvek ometaju nerešena pitanja iz prošlosti - glavni su zaključci prvog Forumu za bezbednosna istraživanja.

Reforma sektora bezbednosti Srbije, Kosova i Albanije, odnosi između srpske i albanske zajednice i regionalna bezbednost su teme o kojima se diskutovalo na prvom Forumu za bezbednosna istraživanja održanom u Tirani.

Tri glavna pitanja koja su razmatrana na prvom Forumu za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana bila su: trenutno stanje reforme sektora bezbednosti u Srbiji, Kosovu i Albaniji; regionalna bezbednost i ekonomski razvoj i uloga akademske javnosti i medija u poboljšanju percepcije i odnosa između ovih zajednica.

"Dok, sa jedne strane, postoji intenzivna razmena između političkih elita u sektoru bezbednosti na relaciji Priština-Tirana, na drugoj strani, izgleda da postoji minimalna formalna saradnja između Beograda i Tirane. Ovom inicijativom potrudimo se da obezbedimo alternativni izvor analitičkog i na dokazima zasnovanog istraživanja o bezbednosnim tokovima u sve tri prestonice i da olakšamo uspostavljanje veza između političkih

zajednica. Iz tog razloga, biće pokrenut i bilten u okviru ovog projekta, kako bi se olakšala razmena između istraživača i donosioca odluka koji su zainteresovani za dešavanja u ovim trima zajednicama ", napomenula je direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajić tokom skupa.

Na panelu o reformi sektora bezbednosti (RSB) Stojanović Gajić je predstavila dostignuća i slabosti RSB u Srbiji i odgovorila na niz pitanja koja se odnose na bezbednosnu politiku. Lokalne učesnike zanimalo je u kojoj meri je predvidljiv i transparentan sistem odgovornosti i lanac komandovanja u bezbednosnim institucijama Srbije i da li postoje delovi bezbednosnog sektora koji nisu u potpunosti pod kontrolom demokratski izabranih predstavnika vlasti.

U istom panelu direktor Kosovskog centra za bezbednosne studije (KCSS) Florijan Čehaja, izjavio je da su kosovske bezbednosne institucije izgrađivane od nule, od strane različitih međunarodnih organizacije, sa veoma malim doprinosom lokalne zajednice i to sve zarad regionalne stabilnosti, a ne unutrašnje transformacije. Sledeća faza RSB na Kosovu trebalo bi da bude zaokružena Strategijskim pregledom sektora bezbednosti koji će biti završen u junu 2013. godine.

Arijan Dirmiši iz Instituta za demokratiju i medijaciju je istakao da bezbednosne reforme u Albaniji nisu donele velike promene sve do krize 1997. godine. Uprkos članstvu u NATO-u, postojanje odgovornosti još nije postala jedina moguća opcija u albanskom sektoru bezbednosti. Tokom diskusije uočeno je da je jedna od sličnosti analiziranih reformi uticaj nedržavnih aktera na RSB, kao što su političke stranke, tajkuni, veterani, itd.

U odgovorima na pitanja publike o percepciji bezbednih pretnji i zabrinutosti javnosti u tom pogledu, postalo je očigledno da javno mnjenje u Srbiji i na Kosovu ima iste poglede po pitanju unutrašnjih pretnji. Obe lokalne zajednice doživljavaju kao pretnju ekonomske probleme poput nezaposlenosti, korupcije, ali i političara.

Kada je reč o spoljnim pretnjama, percepcije su potpuno različite. Građani Srbije na listi najvećih spoljnih pretnji na trećem mestu navode Albaniju, dok su kosovski Albanci označili Srbiju kao glavni izvor spoljnog ugrožavanja. U panelu o medijskoj percepciji srpsko-albanskih odnosa, istaknuto je da je ona izgrađena na osnovu selektivnog izveštavanja o lošim vestima iz drugih prestonica.

Domaćin prvog Forum za bezbednosna istraživanja bio je Institut za demokratiju i medijaciju iz Tirane. Ovaj događaj je okupio brojne relevantne predstavnike albanske političke zajednice, uključujući donosiocce odluka, nezavisne stručnjake, organizacije civilnog društva, akademsku zajednicu i medije.

Tokom 2013. godine, tri organizacije će razmeniti istraživače na dve nedelje, objaviti dva predloga praktične politike i bilten, i organizovati sastanke u Beogradu i Prištini. Za više informacija o projektu videti dokument u prilogu.

Projekat Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana realizuju tri nezavisna istraživačka centra specijalizovana za bezbednosna pitanja - Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP), Kosovski centar za bezbednosne studije (KCSS) i Institut za demokratiju i posredovanje (IDM). Cilj inicijative je da na osnovu istraživanja podstakne nezavisne istraživačke centre, akademsku zajednicu, političare i medije da diskutuju o mogućim načinima za unapređenje odnosa između Srbije, Kosova i Albanije.